

Előfizetési árak:
 Egész évre 10 fnt — kr.
 Félévre 5 „ — „
 Negyedévre 2 „ 50 „
 Egy hóra 1 „ — „
 Egyes szám 4 kr.

Megjelenik mindennap,
 vasárnap kivételével.

DEBRECZENI ELLENŐR

A SZABADELVÜPÁRT KÖZLÖNYE.

Szerkesztőség:

és
 Kiadóhivatal:
 Fő-piacz, Simonyi-ház,
 a városházával szemben.

Hirdetések a legmérsé-
 keltebb árszámítás mel-
 lett vétetnek fel.

A kertségi szabályrendeletek.

Debreczen, szeptember 2.

Az a két belügyminiszteri leirat, mely pár nappal ezelőtt érkezett a városi tanácshoz a kertségi szabályrendeletek tárgyában, sokkal nagyobb fontossággal bír városunk jövő fejlődésére és háztartására nézve, mint első tekintetre látszik.

E két miniszteri leirat új helyzetet teremtett, jobban mondva törvényesítette, szentesítette azt az új alakulást, mely bizonyos mulasztások és elnéző gyöngeségek következtében állott elő. — A belügyminiszter leirata különben nem okozhatott meglepetést; de arra nagyon is alkalmas, hogy immár komolyan gondolkozzunk a jövő munka-programja fölött, a melynek megállapítása e leirat folytán kétszeresen kötelezősülni fog.

A Homok- és Csapókertről készített szabályrendeletet, miután szabályozási tervezetök is már engedélyezve volt, a területeknek szőlőskert jellege fentartásáért küzdő fellebbezések dacára is, jóvá kellett hagyni; — viszont a többi kertekről szóló szabályrendeletet a fellebbezésekben kifejtett okoknál fogva, nem erősíthette meg a miniszter.

Mert a hozzá felterjesztett iratokból és fellebbezésekből azt a meggyőződést merítette — és el kell ösmernünk, hogy tényleg így is van a dolog, — hogy a szabályrendelet alá vont területek némelyike, mint pl. a Sétakert eredetileg nem is szőlőnek, hanem gyümölcsös és vete-

ményes kertnek, e század elején lett kiosztva, s ott az újabb időben értékes nyári lakások épültek, hová a város vagyonosabb osztályának egy része nyári tartózkodásra kiköltözködik; — a másik kertterületből a fillokszera a szőlőt kipusztítván, (Széchenyi- és Vargakert) ott a földek egyéb veteménynyel ültetettek be; — a kertek újabb részének talaja pedig homokos lévén, a szőlő most már csak ezekben tartható fenn; szóval majd mindenik kert-területnek a viszonyai más-másféleképen fejlődtek, a melyek a szabályrendelet alkotásánál figyelembe vendőek. De nem ez, a különböző viszonyok közt lévő kerteket egy ugyanazon kalap alá vett szabályrendelet elvetését indokoló része a leiratnak bír különösebb fontossággal reánk, — hanem az a záradék, a mely következőleg szól:

„A mennyiben némely területeknek szőlőskerti minősége, miután a szőlő azokban kiirtatott és azokat a lakosság egészen meglepte, ezekben a lakás föltétlenül el nem tiltható és ezen területek a város általános építkezési szabályai alá helyezendőek. E kertekből a gyepük és kapuk eltávolítandók, hogy a közlekedés ott szabadabbá tétessék.“

Vagyis a már benépesedett kertekben, Homok- és Csapókerteken kívül is, az állandó kintlakást a miniszter megengedi és elrendeli, hogy ezek, mint új városrészek a város belterületéhez csatoltassanak.

De vajjon föltétlenül szükséges-e,

hogy Debreczen egyszerre ilyen nagy területekkel, a milyen a Csapó-, Homok-, Tégláskertek 300 holdat haladó területe, melyhez esetleg más kertek is járulhatnak még, szaporíttassék?

Ilyen nagy mértékű terjeszkedést sem a lakosság növekedése, sem a régi városrészek telkeinek beépülése nem tett szükségessé. Sőt el kell ösmernie minden helyesen gondolkozó elmének, hogy a város ilyen fejlődése sokféleképpen kárára van Debreczen városi fejlődésének.

Beteges okoknak, egészségtelen viszonyoknak sajnálatraméltó következménye ez a terjeszkedés, mely nem annyira fejlődés, mint inkább visszafejlődés.

Akadályozza abbeli óhajításunk teljesülését, hogy Debreczen mielőbb igazi, modern nagy várossá legyen; s hatalmas eszköz arra, hogy visszavesse városunkat abba a félszázad előtti állapotba, a mikor semmiben sem különbözött egy „nagy falutól“.

Hiba volt a hatóságtól, hogy akkor, midőn a Csapó- és Homokkertereket először kezdte a szegény néposztály megülni, — ezt megtűrte s engedte a jelenlegi viszonyokat kifejlődni.

A hatóságnak már 20—30 évvel maga kezébe kellett volna venni az új települések, új utcák beépítésének az ügyét. Mert akkor már elérkezett az ideje annak, hogy — a mint ez a század közepe táján s a múlt században is történt, — új házhelyeket jelöljön ki a tanács.

A „Debreczeni Ellenőr“ tárczája.

Aforizmak.

(A talmud-midrás és a későbbi rabbinicus irodalomból.)

— Második közlemény. —

Közli: B. D. J.

Nagy Sándor egy országot meghódítván, melynek hajdani királyi családjából még csak egy férfiú élt, a ki azonban a temetőben ütötte fel tanyáját. Miért időzöl a sírok között? Kérdezte tőle a hatalmas király? Összehasonlítom — felele a különös királyfi — őseim csontjait rabszolgáink csontjaival és azt találom, hogy nincs közöttük különbség.

Üzletedhez közel vagy; üzleted ad neked enni; üzletedtől távol vagy: üzleted megesz tégedet.

Nincs szegény, ki oly nyomorult volna mint az a gazdag, ki nem tud jól lakni vagyonából.

Drága a kincs, mielőtt birtokába jutotunk; olcsóbb lesz, mihielyt megszerztük. Vajjon miért?

Mert elvesztette értéke két harmadát; a megszerzés reményét és a meg nem szerzés lehetőségét.

Ne boszankodjunk, hogy a rózsák is tövissekkel járnak, hanem örvendjünk, hogy a tövissek mellett is rózsákat találhatunk.

Főlöszlegest vásárolsz; majd eladod a szükségest is.

A fukar szegényen él, hogy gazdagon meghalhasson.

„A jótékonyság megment a haláltól.“ A fukarra nézve megfordítva áll a tétel: A halál megmenti a jótékonyságtól.

Fogadásokat tesz a zsugori, ha elszegényedett. Fesett életű asszony is erkölcsöt predikál, ha megöregedett.

Két világ.

— Jacobsen noveletett je. —

A Salzach nem valami vidám folyó és kelti partján van egy kis falu, mely nagyon

nyomorult, nagyon szegény és csodálatosan csendes.

Mint idomtalan koldusok nyomorult serege melyet víz útjában feltartóztatott s melynek nincsen semmije, a miből révpénzt megfizesse, úgy állnak ott a házak, lenn a part legkülső szélén, kőszvényes vállaikat szorosán egymáshoz szorítva s roskatag mankóikkal reménytelenül támaszkodva a szürke folyóba. A folyók hátteréből a kiugró zsindeletetök alól fekete, rénytelen üvegablák merednek elő s gyűlölséges bánat sanda kifejezésével bámulnak át azokra a boldogabb házakra, melyek egyenkint vagy kettesével, itt-ott barátságos csoportokban feküsznek szétszórva a zöld sikon s messze el vesznek az aranyos-ködös távolba. A szegényes viskókat nem környezi fény, csak lappangó sötétség és némaság, melyet még komorabbá tesz a zajgó folyó, mely lomhán és mégis soha nem pihenve lopózik tova és utközben oly életuntan, oly csodálatosan eszméletlenül mormol maga felé.

A nap lemenőben volt; ott tul már elkezdte a levegőt betölteni a tücskök üveg-tiszta ciripelése; olykor-olykor áthozta egy hirtelen, bágyadt szélrohám, mely jött és csakhamar elhalt a folyó imbolygó nádjában.

Egy ladik jött a folyón lefelé. Az utolsó házak egyikén, messze kihajolva a folyosó parkányán, állt egy gyenge, el-sorvadt nőalak és nézte. Csaknem átlátszó ke-

Enek elmulasztása kényszerítette oda azokat, a kik egy kis tökélet össze- gyűjthettek, de a mely kevés volt bel- városi házvásárlásra, hogy kívül a váro- son és messze, keressenek telket és arra olyan házikót építsenek, a melyet építési szabályrendelet nem reguláz.

Valóban csodálkozunk, hogy a ható- ság ma sem értette meg a kor intő sza- vát. Az ispotály laposán, a mely önként kínálkozik új városrész helyéül, évek óta kérnek egyes polgárok házhelyeket, de a hatóság csak készül-készül tanácskoznai a felett: mi tévő legyen-e területtel.

Ez alatt pedig az összes szállós ker- tekben gomba módra szaporodnak az ál- landó lakások, a város körül egy falu öv keletkezik, anélkül, hogy ebben valami rendszer, tervszerűség lenne s anélkül, hogy a hatóság erélyesen lépne fel a város ilyen „ellapulása”, ilyen „elfalusi asodása” ellen.

A házi pénztár, amelytől pedig min- den köztehernek viselését követeljük, elesik s részben már el is esett attól a jelentékeny jövedelemtől, a melynek gaz- dag forrása lett volna az új ház telkek kiosztása városi területekből; más feől pedig új meg új terhek állanak elő ab- ból, hogy fölösleges nagyságu területeken új városrészek keletkeznek, a melyek hallatlan módon szaporítják a város kul- turális, egészségügyi és rendőri kiadá- sait, holott arra sincs elég pénzünk, hogy a belváros csatorna-hálózatát teljesen ki- építsük, utczáit jól és mindenütt kiköve- zük, iskoláit és kisdudóvóit elegendő számra gyarapítsuk és modern épületekben elhe- lyezzük, a rendőrséget oda fejlesszük, hogy az feladatának kellő színvonalán álljon.

A jelen viszonyok között mégis első és fő kötelessége legyen a hatóságnak, hogy azokat a területeket, a melyeknek benépesedését többé meg nem történtté

tenni nem lehet, a város belterületéhez csatolja s mielőbb elkészíttesse ezeket is figyelembe véve, a város általános szabályozási tervét, melyet a Csokonai kör is sürgetett, a többi szállós kertekben pedig vas erélyvel akadályozza meg a további betelepüléseket.

— **Megtartják-e a galicziai hadgyakorlatokat?** Erre nézve controvers jelentések forognak fenn. Ischlből jelentik a Neues Wiener Tagblattnak, hogy gróf Taaffe osztrák miniszterelnök a napokban előterjesztést tett a Galicziában tett egészségügyi intézkedések dolgában. Mértékadó körökben úgy tudják, hogy a galicziai hadgyakorlatok semmi szín alatt sem maradnak el; a király határozottan kívánta, hogy a koleraveszedelem tekintetében az ő személyétől tekintsenek el. — Ezzel szemben a Dzienik Polszki a leghatározottabb formában közli azt a hírt, hogy a galicziai hadgyakorlatokat a koleraveszedelem miatt, az eddig tett előkészületek dacára nem tartják meg. Ugyanez a lap szerint a hadügyminiszterün hivatalos kimutatást kapott, a mely szerint Magyarországon háromszáz helységben dul a kole- ra, nem pedig, mint a magyarországi hivatalos jelentések mondják, hetven helységben.

— **Belföldi hírek.** (A Bauj-Tornavár- megye) közgyűlése Fábán alispán és az ál- landó választmány indítványára az ismert ka- tonai átiratok-ügyében kiadott rendeletet törvénytelennek mondotta ki, — s elatá- rozta, hogy felir ellene a képviselőházhoz. — (Nyitra város) a léva-holicsi és érsekújvári-zsolnai keskenyvágyú vasut törzsrészvényeire kétszáz ezer forintot sza- vazott meg. — (Jász-Nagykun-Szol- nok vármegye) közigazgatási bizottsága Hajdu alispán ellen a főispán által felhozott mintegy 15 vádpont mindenikére elrendelte a vizsgálat megejtését. — (A nemzeti köz- i közegészségügyi) és demográfiai kongresszus 1894-ben Budapesten ül össze és védnöke a király lesz. — (A közutiva- suta k) állandó nemzetközi egyesületének ez idei kongresszusa részébe, melyet szeptember 6-9-dike közt tartanak Budapesten az ország minden részéből összejövő szakértők, a főváros átengedte az új városháza termét. A társaság fogaadására a magyarországi nagyobb közlekedési vállalatok vezérigazgatóiból bizottság alakult.

— **Külföldi hírek.** (A galicziai had- gyakorlatok) programja megjelent; a csapatok elrendezéséről és a miniature hadjárat részleteiből az tűnik ki, hogy Galicziában a király előtt végigjártanak egy háborút Ausztria- Magyarország és Oroszország között. Egy had- test betör Galicziába, és egy másik jön Magyar- országból, hogy megvédje a határt. — (Carnot elnök höz) közel álló körökben határozottan állítják, hogy Carnot elnök az esetleg reá eső új választást semmi esetre sem fogadja el s a magánéletbe szándékozik visszavonulni. (San- Sebastian) lakossága bizottságot alakított, mely kötelezettséget vállalt, hogy fenn tartja a rendet; a csendőrség visszavonult a laktanyákba.

Papirszeletek.

(Szébbeli házasság. — A hadgyakorlatokon. — Dános és dánus. — „Romhányi”. — A millennárius szobor. — Jókai jubileuma. — Miniatura háború. — A czár ha- ragja. — Partium montes. . .)

Szeptember 2.

E ö t v ö s Kátoly akarja, P o l ó n y i Géza pedig nem akarja a polgári házasságot. Ők már úgy is élnek a házasságot, a mely a szélsőbaldali korifeusok között egyedül le- hetséges: ez pedig a k u t y a - m a c s k a - h á z a s s á g.

Mikor pedig Polonyi Géza elvétél a füg- getlenségi párt-clubb előtt, akkor:

„Lemondani, lemondani” —
Az ablakon kihallani!

*

A kőszegi hadgyakorlaton jelen lesznek két császár és király, kik a h a l h a t a t - l a n s á g o t b i z t o s i t j á k.

De nem jelenik-e meg a galicziai had- gyakorlatokon egy hatalmas potentát is, — a kolera, a melynek jelenlétében biztos a had- sereg — h a l a n d ó s á g a ?

*

Wekerle miniszterelnök gabonát csépelet Dánoson; jó érett, telt kalászos gabonát! Engedi ezalatt hogy ellenfelei ez alatt hagy csépeljék az üres és nyers szalmát.

Oh! D á n o s, D á n o s! A d á n u s

zével beárnyékolta szemeit; mert ott fenn, a hol a ladik jött, a napfény aranyosan csil- logva játszott a vizen s szinte úgy tetszett, mintha a kis jármű aranytükrön siklott volna tova.

A tiszta félhomályból kiviláglott az asz- szony viasz-halvány arca, mintha csak önma- gában hordta volna a világosságot; tisztán és élesen látszott, a mint a habgerinczek, melyek még sötét éjszakákon is megvilágítják a tenger hullámain. Reménytelen szemei aggodalmasan fürké-ztek, fáradt ajkai körül csodálatosan ki- fejeztelen mosoly ült, de kerek s előreálló homlokán a függőleges ránczok egész arcát a kétségbeesett elszántság árnyékába bur- kolták.

A kis falu templomában elkezdtek haran- gozni.

Elfordult a napfénytől, s ide-oda lógatta a fejét, mintha a harangszótól akart volna me- nekülni; e mellett szinte váaszul a szünni nem akaró harangozásra mormogta: „nem várhatok, nem várhatok!”

De a harangozás csak nem szünt meg.

Fájdalomtól gyötörve járt-kelt ide s tova a folyosón; a kétségbeesés árnyékai még mé- lyebbek lettek, s nehezen lélekzett, mint a kit a könnyek kineznek, s a kímég sem tud sirni.

Hosszu, hosszu éveken át szenvedett egy fájdalmas betegségben, mely sohasem hagyta békén, akár feküdt, akár járt. Egyik javas asszonyt a másik után kereste fel, egyik szent Jánostól a másikhoz vánszorgott, de mindig eredménytelenül. Most legutóbb a szeptemberi bucsusokkal Szt. Bertalanban volt, a hol egy

félszemű vén ember azt a tanácsot adta neki, hogy havasi gyopárból és hervadt rutából, üsz- kős kukoricza csutkából és temetői harasztból, egy h-jfutjából s egy koporsó forgácsból kös- sön bokrétát s dobja egy folyóvízen közeledő üde és egészséges fiatal asszony után, akkor a nyavalya elhagyja őt és átmegegyen ama másikra.

A bokréta ott volt a keblén elrejtve s a folyón közeledett egy ladik, az első azóta hogy a varázsbokrétát megkötötte. Megint oda- lépett a folyosó parkányához; a ladik oly kö- zel volt, hogy a bennülő őt-hat embert megkü- lömböztethette. Idegenek voltak a mint látszott. A ladik orrán egy hajós állt hosszú póznával; a kormányon egy nő ült, mellette egy férfi a ki vigyázott, hogy a hajós utasításai szerint kormányozzon; a többiek a ladik közepén ültek.

A beteg messzire kihajolt; arcának min- den izma lesett és feszült; kezét a kebelébe rejtette. Halántékai lüktettek; csaknem elállt a lélekzet, remegő orczipákkal, izzó orczával és kimeresztett szemekkel várta a ladik kö- zeledezt.

Már halatszott az utazók hangja majd tisztán, majd pedig csak tompa mormogás.

— A szerencse — szólt az egyik — ab- szolut pogány fogalom. Az új test-mentomban egyetlen egy helyen sem találkozunk vele.

— Hát üdvösség? — szólt közbe kérdő- leg egy másik.

— Nem, halljátok csak — szólalt meg most valaki — a beszélgetés ideálja bizonyára az, hogy az ember eltérjen attól, a miről be-

szél; úgy tetszik azt most mi is megtehetnők, a menyiben visszatérnénk társalgásunk kezdetére.

— Jó, tehát a görögök...

— Először a feníciaiak...

— Mit tudsz te a feníciaiakról?

— Semmit. De miért mellőzzük el éppen mindig őket!

A ladik most épen a ház alatt volt, s ében a pillanatban valaki cigarettére gyújtott rajta. A világosság vakító fellobbanásokban rá- esett a kormánynál ülő hölgyre, s a pirosas fényben egy üde fiatal leányarc látszott boldog mosolylyal félig nyílt ajkain és ábrándos kife- jezéssel tiszta szemeiben, melyek felnéztek a homályos égre.

A világosság eltűnt, halk loccsanás, mintha valamit a vízbe dobtak volna.

*

Körülbelül egy évvel később volt. A nap nehéz és komoran izzó felhők mögött szállt le, melyek vérvörös fényt szórtak a folyó fakó hajjaira; üde szellő suhant át a sikon; a tücs- kők nem czirpeltek, csak a folyó csobogott s a parti nádas csörgött, suttogott. A távolban egy ladik jött a folyón lefelé.

A beteg onnan a folyosóról leszállt a par- ton. Akkor, mikor a varázsbokrétát annak a fiatal leánynak utánna dobta, ott fenn áju tan- összerogyott; az erős felindulás s talán a sze- gények új orvosa, a ki a vidéken megtepe- dett, változást idéztek elő a betegségében; rö- vid, gonosz átmenet után kezdte magát össze- szedni és pár hónap mulva teljesen egészséges lett. Kezdetben szinte ittas volt az egészségtől, de ez nem tartott sokáig s akkor lehangolt,

magyar vezérezkírő, báró Kaas Ivor is visszavonul nem sokára a maga beregi Tusculumába. Odatuszkolják nem sokára az események.

Eddig bizony ő volt az az automot-mérleg, a mely kimutatta, mennyit nyom Apponyi. A hálátlan gróf most már Reischban mérte meg magát egy ilyen a vasuti indóház előtt felállított gépen.

De a nemezis itt is jelentkezik: a gép a nemes gróf súlyát kevesebbnek matatta, mint a mennyit tavaly nyomott, a báró Kaas-féle automata gép pedig évről-évre súlyosabbnak állítja Apponyit.

Melyiknek van igaza?

Wekerle pedig ezalatt nem törődik Apponyival, nem Kaassal és ha az ellenzéki lapok Szilágyi Dezsőt nevezik „nagy cséplőgép”-nek, tartja ellenfeleit, Kaast Eötvöst és Polonyit olyan kis cséplőgépeknek, a kik — egymást csépelik össze-vissza.

Boldog Dános! Boldogtalan dános!

Gyulai Pál kiváló tudósnk és költőnk kijelentette, hogy „Romhányi” című költeménye a millenniumra okvetlen el fog készülni, vagy ha mostani életében nem készíthetné el, a veterán dalnok Buddhistává fog felcsapni, a mely tan szerint az emberek még e világon újja születnek s ő akkor fogja a hiányzó énekeket megírni. Ha nem erre, ugy a köv et kez ő millenniumra okvetlen el fog készülni.

A millenáris emlék lenne a miniszterelnök szerint diadaliv. Ratiu, Lucaciú és társai szerint azonban óriási s i r k ő, a következő felirattal: „Itt nyugszik Magyarország!”

Csakhogy nem oda Buda! Honalkotó Árpádnak az apja nem hijába volt Almos.

szomorú és nyugtalanul kétségbeesett lett, mert mindenütt üldözte annak a fiatal leánynak a képe. Először olyannak mutatkozott, a minőnek látta, fiatalnak és virulóknak; ott térdelt a lábainál és könyörgő szemekkel nézett rá; később már nem látta, de azért még is tudta hol van, s hogy ott van, mert hallotta, a mint nappal az ágyában, éjjel kis szobáskája egyik szögletében halkán jajveszékelt. Rövid idővel ezelőtt megint csendes lett és látható, ott ült előtte halványan és sorvadtan, s természetellenesen nagy és csodás szemekkel bámult rá.

Ma este ott lenn állt a folyó partján; egy faszilánk volt a kezében, melylyel keresztet kereszt után rajzolt a puha iszapba; időnkint felegyenesedett és hallgatózott, majd ujja tovább rajzolt.

Most megkondult az esteli harangszó. Gondosan befújta a keresztjét, letette a szilánkot, letérdelt és imádkozott. Azután meléig bement a folyóba, összekulcsolta a kezét és lefeküdt a szürkés-fekete árba. És az ár magával vitte őt, lehuzta a mélységbe és lomhán — mint rendszeren — tovalopódzott a falu mellett, a földek között.

Most a ladik egészen közel volt; azokat a fiatalokat hozta, a kik akkor a kormánynál ültek s a kik most nászutra voltak. A férfi a kormányánál ült, az asszony állott a ladik közepén nagy shaw-burkolva, kis piros sapkával a fején... ott állt, a rövid, vitorlátlan árboczhöz támaszkodott és dudolt.

Elmentek a ház előtt. Az a-szonyka megelégedetten intett a kormányosnak, felnézett az égre s elkezdett énekelni, s az árboczhöz támaszkodva, tekintetét a felettük elvonuló felhőkre szegezve, énekelt valami vidám, háláadó dalt...

Ez a név ominozus reánk. Az új évezred közeledte daczára kissé szundikálunk.

Jaj a rabszolgáknak, ha egyszer fölébresszzenek!

Jókai Mór jubileumát először is egy kis bácsmegeyi fa: Bajmok ülte meg.

Mint a hogy a tavasz virágpompáját a kis primula veris előzi meg, úgy fog következni a nemzeti lekesedés bájos kis virága után az ország s a világvárosok virágözöne...

Ha igaz!

Egész kis háboru lesz az, a mi Galicziában játszik le a hadgyakorlatok alatt. Egy hadtest betör Galicziába, onnan kitör a másik.

Egyszóval: egy kis ördögöt festenek a falra. Ártatlan mulatság. Többet ér, mint ha igazi háboru lenne.

Az igazi hadjáratokhoz annyival inkább lesz hasonló a hadjáték, mert lehet ottegy kis miniature — kolera-járvány is.

A császár nem képviseltette magát a Koburg Ernő herceg temetésén.

Haragudott az elhunyt Ferdinánd fejedelem miatt.

Mért nem kötötte a gyereket az asztal lábához, mikor Bulgáriába kivánczolt?

A császár haragja elhat a siron tulra is!

Vivódnak a szélsőbaloldali hegyek.

A függetlenség pártkörből kilépett képviselők — jelenti az O.É. — „a jelzett nyilatkozat közzétételét elhalasztották.”

Csak aztán ne szüljenek a vajudó hegyek egeret.

Polónyi, a vén politikai macska bé találja kapni! Már leselkedik is!

Gasparone.

Boritaladó.

Debreczen, szept. 1.

A városi tanács hirdetményt adott ki, melyben az állami italmérési jövedékre vonatkozó törvényzikké módosításáról szóló 1892-ik évi XV-ik törvényzikk és ennek végrehajtása iránt 51,015. sz. a. kiadott utasítás értelmében szükséges tudomás és alkalmazkodás végett következőkről értesíti a lakosságot:

1. A bor után járó italmérési adó, és a borfogyasztási adó, „boritaladó” elnevezés alatt egyesítették, és a jövő 1894-ik év január 1-ő napjától kezdve az árszabás, szerint így egyesítve szedetik, vagyis hektoliterenként a) a bor, és mesterséges bor után 6 frt 35 kr; b) a bormust és szőlőcsefrefe után 4 frt 76 kr. boritaladó szedetik.

2. Azon szőlős gazdák, kik szeszese italok kimérésével, vagy kismértékben való elárúsításával nem foglalkoznak, abban a kedvezményben részesülnek, hogy saját termésü borraiktól a háziszükségletre szánt bormennyiség után italadó fejében ezentul is csak a jelenleg fennálló fogyasztási adónak megfelelő részt fizetik, vagyis hektoliterenként bor után 3 frt 35 krt, a bormust és szőlő csefrefe után 2 frt 52 krt fizetnek.

3. A fentebb jelzett kedvezményre igényt tartó szőlős gazdák kötelesek ebbeli igényüket szept. 15-ig a kerületi rendőr alkapi-tányságonnál saját érdekükben mulhatlanul bejelenteni, hol bemonásuk folytán átnézetbe foglalandó: a bejelentő neve, lakhelye, házátszáma, a családtagok száma, a szőlő birtok terjedelme holdakban, a házi fogyasztásban felhasznált bor évi átlagos mennyi-

sége hektoliterekben, a folyó évi reményelhető termés hektoliterekben, a házi fogyasztásra és nagyban (56 vagy több litert tevő mennyiségben) való eladásra szánt bor mennyisége hektoliterekben, tehát a bejelentők a fentebbi adatok tudásával jelenjenek meg a rájuk nézve illetékes kerületi alkapitányságoknál.

4. A házi fogyasztás megillető kedvezményes adótétel rendszeren csak oly mennyiségű borra terjed ki, a mennyit e célra az illető bejelentett; ha azonban e mennyiséget az illető szőlősgazda a bejelentés után akár felemelni, akár leszállítani óhajtja, tartozik ezt, az adószedőre jogosultnál még a leszámlálás ideje előtt bejelenteni.

5. Azon szőlős gazda, kinek évi termése 5 hektoliteret meghalad, vagy termésének egy részét nagyban (vagyis legalább 56 liter mennyiségben) óhajtja elárúsítani, szemleivet nyers az adót, a mennyiben adómentes leszámításnak nem volna helye, két havonként tartandó rendszeres leszámolások alapján fizeti.

6. Adómentes leszámításnak a fogyasztási adó törvény és szabály 44. 45. §-ai alapján, a 46. §-a értelmében pedig akkor van helye, ha illető szőlős gazda legalább 56 liter bormennyiséget, más a város határterületén szintén szemleivel bírónak átenged, vagy beszedési körbe kivisz, de az ott irt feltételek szemelött tartása mellett.

7. A leszámolás alkalmával az adómentes leszámítás után mutatkozó orhiány megadózándó és pedig kedvezményes adótétel alkalmazásával akkor, ha a hiányzó bor házi fogyasztásban használtatott el, — ellenben a teljes italadó tételei szerint, akkor, ha az eladás, az adómentes leszámítást megállapító feltételek hiányával történt, például ha ugyanabban a beszedési körben lakó oly egyénnek engedtetett át, ki szemleivel nem bír.

Oly szőlős gazda pedig ki egész bortermését házi fogyasztásra jelentette be, de termése 5 hektoliteret meg nem halad: köteles az egész termés után a kedvezményes adót, a törvényes bejelentéskor, vagy a bortermés fevétele alkalmával azonnal lefizetni és ha ezen borainak egy részét nagyban (legalább 56 liter mennyiségben) elárúsítani akarja, a szabály szerint már befizetett fogyasztási adó semmi esetben sem térítettik vissza, sőt a városban szemleivel nem bíró félnek átengedett bor mennyisége után az italadónak fizetetlen részét is (italmérés adót) tartozik lefizetni.

9. Minden más esetben, jövedéki kihágás esetét kivéve a vevőre hárul az adófizetési kötelezettség.

10. Kihágások esetében ha t. i. eladott bor házi használatban elfogyasztottnak jelentik be, — vagy házi fogyasztásra bejelentett bor bejelentés nélkül adatik el, a házi fogyasztásra bejelentett egész bormennyiség után befizetendő a teljes italadó, ezenkívül a megrövidített adó 1—8 szorosig, a mennyiben pedig az adó nem tudatik, 1—500 frtig terjedhető bírság szabandó ki, — és a kihágást elkövető szőlős gazda e törvény 3-ik §-ában foglalt kedvezmény élvezetétől azon évre kirekeszthető. Kelt Debreczenben, 1893. aug. 28-án tartott üléséből.

A gyorsírásról városunkban.

Debreczen, szeptember 1.

Sok mindenről szoktak a lapokban írni, irok hát én is egy meglehetősen idegen tárgyról: a gyorsírásról városunkban.

Erről nagyon röviden lehet szólni, mert hiszen a gyorsírás ügye városunkban sehogy sem áll.

A kathoikus gymnasiumban, reál-, s kereskedelmi iskolákban, sőt az ev. ref főiskolában is tanítják a gyorsírást, ennek azonban vajmi kevés sikere van. A tanuló, ha ott volt az első órán, azt szeretné ha már a tanárja magyarázatát tudná irni szóról-szóra, pedig a német vagy görög ábécze is sok egy órára, mit beszekundázásával bizonyít. Ekkor aztán a feletti bosszuságában, hogy még sem tud irni, ott hagyja felé sem néz többet s hirdeti a gyorsírás nehézségét; a szülék meg örülnek, mert így több idő jut a latinra, németre s egyébre,

pedig azt mondom én, hogy ezek mellett nagyon lehet még a gyorsírást is tanulni s a haszna sem megvetendő, mert az idő mindinkább drágább.

Erre ugyan sokan azt mondják, hogy lehet, de soká, sőt vannak, kik megtanulhatatlannak tartják. Van mindenikben igaz, mert a ki minden évben beiratkozik a gyorsírásra de az első órára s a vizsgára megy el — mert kényszerítve van rá — az soha sem fogja megtanulni, a ki pedig csak néha-néha megy el az meg nagyon soká, de a ki lelkiismeretesen hozza lát — naponként egy órát tanulja — 16 t a n ó r a vevése mellett elsajátítja, már t. i. a levelezőt pedig ez is nagy előny, mert ezzel is jegyezhet perczenként kényelmesen 80—130 szótagot.

Ez azonban még nem a legnagyobb baj, hanem az a legnagyobb, hogy azok, kik már az iskola kötelekéből kikerültek, még ha akarják sem tanulhatják meg, mert minden könnyüségével is magán uton helyesen megtanulni lehetetlen. Ennek oka a vonások finomságában áll, mert itt vastagság, nagyság irány és helyzet mind betűt jelent s a kezdő soha sem tudja, hogy annyit ír-e, mint akart, vagy többet, mert pl. az **m** betű jegye kissé felfelé jobban megnyújtva már mi, végső vonala vízszintesen vetve: me; felkanyarítva: m v. esetleg: m sz, vastagítva kezdő vagy végző vonala szerint előtte vagy utána **a** betű olvastatik.

Ezen a bajon, mint több városban, egy (nem tudom mikor leendő) városi gyorsíró egyület van hivatva segíteni; míg ez azonban létrejönne, addig a főiskolai gyorsíró-egylet igyekszik ezen segíteni.

A főiskolai gyorsíró-egylet a mult iskolai év végén alapszabályait, melyek az akadémiai tanárkar által jóvá is hagyattak, úgy módosította, hogy főiskolai jellegének megőrzése mellett is alkalmat nyújtson nem tanulóknak s nem az ev. ref. főiskolában tanulóknak a gyorsírás megtanulására az által, hogy pártoló tagjául bárki beiratkozhat s ezért fizet 2 frt tag-sági díjat s ha a gyorsírást is tanulja, ezért külön fizet legalább annyit, mint a rendes tag-sági díj mi 1 frt szokott lenni, tehát 3—4 frt az, miért a gyorsírást a városiak is megtanulhatják. Megtanulhatják, mert mint fentebb említém 16 óra alatt előadható s szorgommal el is sajátítható. Ezen állítástomat példával is tudnám igazolni.

Erre meg azt mondhatni, hogy függ a siker a vezetőtől is. Ez igaz s ez a gyorsíró-egyletnek csak előnyére van, mert a gyorsíró-egyletben ügybuzgá, a gyorsírásért lelkesedő tagok az előadók, — mit bizonyít az is, hogy ingyen tanítják, s több tanfolyam lévén a sikerre nézve egyik versenyez a másikkal. A ki tehát komolyan megakarja a jövő iskolai év folyamán a gyorsírást tanulni 3—4 frtért, az legalább szeptember hó 10-ikéig ebbeli szándékát levélben vagy személyesen tudassa velem.

Medgyesi Károly,

(L: főiskola 1. em. I. szám.)

Színház.

* Leszkay és a debreczeni katonai zenekar. Annak idején megtudtuk, hogy Leszkay András színiigazgató pórt írlott a cs. és kir. 39-ik ezred parancsnoka Suvich Ernő és br. Waldstädten János hadtest parancsnok ellen a katonai zenekar megvonásáért és 980 frt 66 kr. kártérítést követel az ezreden, mivel ennyit fizetett az operette-személyzetének fél hónapon át — hiába, mert zenekar nélkül ez idő alatt nem lehetett operette-előadásokat tartani. Tegnapelőtt volt ez ügyben a nagyvárad i városi járásbírósnál tanuballgatás. Ki lett hallgatva Rónaszéki Gusztáv művezető és Balassa Jenő színész. Mindketten igazolták, hogy a katonai zenekar megvonása valóban 980 frt kárt okozott Leszkaynak, mivel Debreczenben nem kapott oly zenekart, mely mellett operette-előadásokat tarthatott volna, és így operette-személyzetét félhónapon át pihentette. Az alperesi amaz ellenkérésre, hogy vajjon nem lehetett volna az operette-sze-

mélyzetet drámában avagy színműben is foglalkoztatni, előadták, hogy Leszkay András színiigazgató külön operett, külön drámai és külön népszínmű szereplői vannak, A tanuballgatásról felvett jegyzőkönyvet áttették a debreczeni kir. járásbírószághoz, ahol az ügy nemsokára végleg eldőlt.

* Magyar színiigazgató Szerajevóban. Györy József színiigazgató a kormányzóságtól engedélyt kapott, hogy színiigazgatóval Bosznia és Herzegovina területén magyar előadásokat rendezhessen. Györy huszonegy tagból álló társulatával Bosznia fővárosában kezdte meg a szezon. Szerajevóban most fog először magyar társulat játszani.

Vegyes hírek.

* Kossuth Lajosra vonatkozó-levél. Természetesen a szabadságharc utáni időkből származik, mely természetesebb hogy a hazánkat akkor elárasztott cseh hivatalnokok műve és németül van megfogalmazva, de azért eléggé csehül hangzik. Lapunk egy barátja küldte be. S övege magyarra fordítva a következő: — „Kossuth Lajos személyleírása: Kora: 45 éves (pedig 1849-ben már 47 éves volt); születés-helye: Magyarország, Jasperin (a mi jászberényt akar jelenteni, pedig zemlénmegyei Monokon született); állása: nős, vallása: nem katólikus (akatholisch); hogy lutheránus-e, református-e, azt már nem tudták a derék csehek); nyelvismerete: német, magyar, latin, tót, francia; foglalkozása: ügyvéd és hírlapíró, legutóbb a magyar honvédelmi bizottság elnöke volt; alakja: középnyagyságu, karcsu, arca: gömbölyű, meglehetősen telt; arczsine: barnás; homloka: magas, nyílt (azt még az ellensége sem tagadhatta el, hogy Kossuthnak nyílt homloka van); haja: fekete; szemei: kékek, kimagaslóan arcából; szemöldökei: nagyok és feketék; orra: benyomott; szája: kicsiny csinos formájú; fogai teljeseek; álla: inkább gömbölyded (mehr rund); van fekete potaszakála és bajusza. Különös ismertetőjelek: természetes fürtjei, melyek azonban hátul már nem sűrűek; ruházata nem közölhető pontosan de leginkább ragasszárú csizmát szeret hordani. Magaviselete: simulékony és behízogó.

* Ifjú gyilkos szerelemből. Bessányi Rudolf béli gazdaságában kisegítőképen alkalmazott Borbély Pál, egy, négy gimnáziumi osztályt végzett 20 éves fiatal ember aug. 28-án reménytelen szerelem miatt szíven lötte az ugyanott szolgáló, Juhász Mari nevű férjes nőt. A fiatal ember zsebkönyvében már előre feljegyezte, hogy Juhász Marival egy sirba temessék. — Előbb az tűnik ki, hogy már előre megfontolt, illetve elhatározott szándékából követte el a gyilkosságot, de jobbnak láta magát — életben hagyni.

Helyi hírek.

Tájékoztató.

Lapzárta mindennap d. u. 2 órakor, csak esetleg hétfőn később.

A királyi táblán hivatalosórák a szerd. és ked. napok hivatalokban d. e. 8—12, d. u. 2—5 óráig tartanak — Az igtató, kincsozó hivatal és az irattár a felelősek felvilágosításokat ad hétköznapokon d. e. 9—11, d. u. 1—4 óra közt; vasárnapokon és ünnepnapokon d. e. 10—11 óra közt.

Nyilvános olvasóterem a kollégiumban, nyitva a hétfőn, szerdán, szombaton d. u. 3—6-ig.

Anyakönyvtár a kollégiumban a közönságnyitva pnteken délelőtt 11-től 12-ig.

Museum a kollégiumban nyitva van vasárnapoktól d. e. 10-től 12-ig.

A m. kir. meteorologiai intézet időjelzése a debreczeni távrida hivatalnál szeptember 2-án: Borus, helyenként csapadék, enyhe.

Augusztus 21. Beiratások kezdete a kollégiumi, az ev. ref. utcai elemiiskolában és a rózsástéri kisdóvóvadásban.

Szept. 2. Állathulla égetés és hulla-zállítóköcsi próbálás délután 2¹/₂ órakor a sintértelepen.

Szeptember 9. A kereskedő ifjak dalestélye a Margit fürdőben.

Szept. 10. A munkás dalegylet hangversenye a Margit fürdőben.

Szeptember 19. Katonai lóvásár H.-Nánáson.
Szeptember 21. Katonai lóvásár Debreczenben.
Október 2—10. Országos vásár.

— Több világosságot! Egy budapesti cég. Siemens Frigyes szabadalmazott világítási eszközök gyárának vezérigynöksége Gonduscheck testvérek, fontos ajánlatot tettek Debreczen város tanácsának. Azt nevezetesen, hogy a város élénkebb utcáin, terein, az utcák keresztelésénél Siemens-féle intenzív égőkkel szerelik fel a gázlámpákat. Ez a világítási rendszer már Sopron, Szombathely, Prága, Brünn, Troppan stb. városokban, valamint Budapeston már alkalmazásba vétetett, sőt Debreczenben is számos kereskedő bevezette üzletébe. A helyi példákban is láthatjuk, hogy ez a rendszer a légszesz világítás céljainak mindenképen a legjobban megfelel s aránylag minimális légszeszfogyasztással vilanyfényhez hasonló, tündéres világosságot terjeszt. Ajánlattevők szerint Debreczenben legfőlebb 25—30 lámpát kellene csehszerűen előre kijelölt pontokon föllátni. Egy ilyen lámpa óránként 750 liter légszesz fogyasztás mellett 260 angol gyertya fényvel világít, s darabonként gyárból ideszállítva 140 frtba kerül. Ajánlatot tesz nevezett cég a városház belső részeinek is ilyen Siemens féle égőkkel való világítására is. A gyűlésteremben elég volna 2 drb. lámpa; egyik egyik 10) frtba kerül. A lámpák beszerzési árát a jövő évi költségvetés terhére kívánják vállalkozók fölvetetni. Az ajánlat olyan, hogy komoly megfontolást érdemel.

— A tanítóképeségi vizsgálatról. Az idei tanítóképeségi vizsgálatra jelentkezett theologusok és végzett tanító képezdészek összesen 44-en J o ó István tanító-képezdei igazgató elnökölete alatt a mult hó 28-án tették írásbeli vizsgájukat. Kettő kivételével mindnyájan sikeresen megoldották feladataikat. A szóbeli vizsgálatok aug. 29. és 31. napjain, a gyakorlati vizsgák szept. 1. ső napjain folytak te. A 14 hittanhallgató közül oklevelet nyert 12, köztük L e n c z Géza, S z a r k a Károly jeles (1) osztályzattal; javításra utasított 2. A 48 tanító vagy tanítójelölt közül egész vagy befejező vizsgát tett 26, kik közül oklevelet nyert 18, közöttük N y a k a s Sándor h.-nánási tanító k i t ü n ő (1) általános osztályzattal; 12 jeles, 5 elégséges osztályzatot nyert, javításra utasított 6, betegség miatt visszalépett 2. A jelentkezők közül pedig 22 részvizsgálatot tett, közöttük 3 az állami képezdében nyert oklevelet vállalástani vizsgával egészítette ki. Megjegyzendő, hogy a theologiai tanszakon a j e l e s osztályzat egyenlő értékű a tanítóképezdészek k i t ü n ő osztályzatával.

— Eltűnt törvényszéki napidíjas. A helybeli királyi járásbírósg egyik napidíjasa A l m á s s y G y u l a minden feltűnés nélkül távozott tegnapelőtt a hivatalos helyiségből. Semmivel sem árulta el, hogy milyen sötét gondolatokkal tépelődik a fiatal ember. Pedig akkor valószínűleg utolsó útjára indult: egyenesen a halálba. Előbb hazament lakására, Csokonai utcára. Onnan is néhány percz múlva szólnékül távozott s azóta nem látták. Se lakásán nem volt, se a hivatalban. Szobájában helyette egy zárt levelet találtak, melyre ez a pár szó volt gondosan ráírva: „B u c s u s z ó k a r t á r s a i m h o z !” Felbontják a levelet s abból egy életunt, végképen elcsüggedt szerenésletlen ifju keserves sorait olvasták. — Panaszolkodik az élet elviselhetetlen terhei miatt. Nyolczvan k r a j c z á r napidíjból nem csak egy családos ember nem élhet meg a mai világban, de egy magános, nőtlen fiatal ember sem jöhet ki ilyen koldusnak való alamizsnából. Ő is nyomorgott mellette. Ha legalább egészen kifizették volna „de mindenféle jogtalan le-fog-ásokkal is” kevesbitették. Végre

is nem volt mit tennie. „Csődöt mondok és becsukom a boltot“ írja keserű szarkazmussal. „Más pályát választok; ne higgyék ám, hogy földi pályát, hanem földöntulit. Ott jobb lesz nekem.“ — Levelét azzal fejezte be, hogy mire olvassák, ő már akkor nem lesz az élők között. Aláírva: Almássy Gy. a járás-bírósi h. kiadó. A bíróság miután reggel nem jelent meg Almássy a hivatalban s otthon sem volt, még tegnap jelentést tett az esetről a rendőrségnek, a mely máig hasztalan kutatta; se élve se halva nem találta meg. Ennélfogva Almássynak országos köröztetését rendelték el. Almássy még csak 22 éves, nőtlen, ref. beregszászi születésű.

— **Isteni tiszteletok.** A helybeli ev. ref. templomokban holnap, vasárnap végzik az istentiszteletet: **M i n d s z e n t i** Imre s. lelkész a nagy-templomban, **K o v á c s** Emil s. lelkész a kis-templomban, **K. T ó t h** Kálmán lelkész a Kossuth-utcai templomban, az iskolai templomban dr. **D i c s ő f i** József lelkész. — **A s z e n t a n n a i** róm. kath. templomban: 7 órakor kismise, tartja **L é k y** Kornél káplán, 9 órakor nagymise, tartja **T á r kányi Péter**, árvaházi igazgató, utána szentbeszéd, tartja **L é k y** Kornél, 11 órakor kismise tartja **T a r n a y** Károly káplán. — Délután 3 órakor litánia. — Az ágost. hitv. evang. imaházban **M a t e r n y** Imre segédlelkész tart vasárnap egyházi beszédet. Isteni tisztelet kezdete 10 órakor.

— **A kolera Hajdumegyében.** Tegnap újabb kolera gyanús megbetegedés történt a Nagy-Majorban. A közlekedés a Nagy-Majorból ki és be teljesen lehetetlenné van téve az oda rendelt nagy számú csendőrség által, de az ott lakókat nem lehet elzárni az egymással való érintkezéstől, a mi által aztán újabb meg újabb betegülési esetek merülnek fel. — Tegnap két legény kiszökött az elzárt területre, de az O h a t o n elfogták őket, a mikor épen jegyet akartak váltani Debreczenbe. Az egyik legény fia a koleraiban elhunyt **K a t o n a** Jánosnak. Visszavitték őket a Nagy-Majorba. A vész helyén lakó járvány-orvos dr. **G a s z n e r** távoztával, most dr. **S t a r k** József.

— **Eljegyzés.** **S z t e r i a d y** János helybeli kereskedő eljegyezte Nyiregyházáról **B a r t k ó** György m. kir. nyugalmazott adópenztárnok kedves, művelt leányát **E m m á t**.

— **Bezárt utcai iskola.** Az ároktuczai elemi fiúiskola tanítója **N a g y** Imre tifuszba esvén, a kerületi orvos jelentése folytán **V é r t e s s y** István főjegyző polgármesteri helyettes az iskola bezáratását ma elrendelte.

— **A „Zion“ debreczeni betegsegélyző egyesület** előjárósága felhívja az egyesület mindazon rendes tagjait, kik a múlt év nyarán elhunyt néhai **L ö v y** Lőrincz volt r. tag iránt a kegyelet adóját leróni öhajtják, sziveskedjenek t. hó 3 napján, azaz vasárnap délután 1/3 órakor az egyesületi helyiségben megjelenni, a honnan testületileg fognak az izz. sirkertbe kivonulni, hogy a sirkő állítás alkalmából tartandó gyász ünnepélyen részt vegyenek. Megj. gyeztetik, hogy a sirkövet főtisztelendő **K r a u s z** Vilmos főrabbi ur fogja felavatni és rövid bucsuztató beszédet tartani.

— **Zene és ének tanítás.** **E m m e r t h** Antal zongora tanár ismét megnyitja a zongora- és énektanfolyamát, melynek kiváló eredményét már annyi sok szülőknél volt a kalma tapasztalni gyermekeik előadásában és kiképezésében. Jelentkezések elfogadtatnak **E m m e r t** Antal **B a t h i á n y** utcai 2163 sz. a. lakásán naponta 11—1 óráig. Az éneket **M á n d o k y** Béláné urnő, a debreczeni színház volt kedvelt opera énekesnője tanítja.

— **Az iskolákból.** (Tudósítás a földi iskola köréből.) Mind a pótló és javító vizsgák, mind a theologiai és jogi alap- és államvizsgák, valamint a lelkész képzési vizsgálatok a jelentkezőkkel, a mennyiben a már kitűzött határidőig Debreczenben kolera eset elő nem fordul, megtartatnak. A meg nem jelenők kimaradása azonban nem fog mulasztásul

beszámíthatni és részökre újabb határidő fog majd kitűzteni Debreczen 1893 szept. 1. az akad. igazgatóság.

— **Szeremley József,** alsó szabolcs-hajdúvidéki esperesről a Pesti Napló közlése után azt írtuk, hogy ő folyvást betegeskedvén, most már végleg beadta lemondását, s u ó d j á u l **Z s i g m o n d** Sándor h. szoboszlói lelkészt emlegetik. A Debr. Prot. Lap teljes bizto. forrásból tudatja, hogy e hír ez idő szrint semmi alappal nem bír. A tavaszon tudvalevőleg beadta az esperes ur lemondását, az egyházmegye azonban azt nem fogadta el s gyógyulása reményében felkérte annak visszavételére: mivel pedig egészsége majdnem teljesen helyreállott, éppen a jelen napokban tudatta gróf **D é g e n f e l d** József e. m. gondnok urral, hogy az egyházmegye meg-tisztelő bizalmának enged. s hivatalát Isten segítségével tovább folytatni szándékozik. Ez a valódi tényállás.

— **A kolera.** Tegnap reggelig a vidékről hatvanhét község ből jelentettek kolera esetet, de a legtöbb helyen csak egy-egy megbetegedés történt. A betegek legnagyobb része Maramarosmegye területére esik, a melyen ma negyvenöt emberen konstataáltak a kolerát. **B é c s b e n** a legfelsőbb egészségügyi tanácsnak tegnap ülése volt, a melyen jóványólag tudomásul vették az eddigi óvintézkedéseket. A tanács tagjai egyhangulag nyilatkoztak, hogy a kolera terjedésének veszélye nem annyira Galicia, mint inkább Magyarország felől fenyegeti Ausztriát. A belügyminiszter és közoktatásügyi miniszter együttes elhatározása folytán **az egyetemen és műegyetemen a beiratásokat további intézkedésig elhalasztották.** A vizsgálatok megtartása dolgában holnap fognak határozni, a műegyetemen azonban a vizsgálatokat a rendes időben okvetlenül megkezdik. — Az ó-budai téglyágyában egy napszamosné tegnapelőtt délután összeesett és esteli 6 órakor meg is halt. A főváros területén előfordult többi megbetegedésről egy sem bizonyult kolerának. Megemlítjük, hogy a budapesti tud. és műegyetemen a szigorlatok és egyéb egyetemi vizsgálatok megtartását nem halasztották el.

— **Énekes könyvek nyomtatása.** A ref. énekes könyveket régi idők óta fogva a tisztántulmányozással kötött szerződés értelmében Debreczen város nyomdája készíti. Az énekes könyvekből jelentékeny jövedelme van az egyházkerületnek, mely a jövedelem legnagyobb részét egyik főiskolai tansék fizetésére fordítja. Újabb időben azonban az énekes könyvek budapesti kiadása érzékeny versenyt okozott a debreczeni zsolároknak. E verseny ellensúlyozására szükségét látta az egyházkerület hogy a várossal új szerződés köttessék. A tárgyalásokkal maga részéről **K i s s** Albertet és **J ó** Istvánt bízta meg. Viszont a tanács az énekes könyv nyomtatására nézve a főt. egyházkerület és a városi közgyűlés között kötendő új szerződés megállapítása, s általában az énekes könyv ügyével kapcsolatos intézkedések megbeszélése s előkészítése végett **S i m o n f f y** Imre polgármestert és **Z s i d** Mihály tanácsnokot küldötte ki.

— **Uj kut mester.** A város kut mesteri hivatala **W i e g a n d t** Eduárd halála óta üresen áll. A tanács végre elhatározta ez állás betöltését s ideiglenesen **M r á z** Ferenczet, a **Z s i g m o n d y** Béla munkavezetőjét alkalmazta kut mesterül 800 frt évi fizetéssel. **M r á z** kellő képességgel bír nemcsak a kutak hiányainak kijavítására, hanem arra is, hogy új kutakat készíthessen s az ehhez szükséges lakatos munkákat is megcsinálhassa.

— **Ragályt terjesztő iskolai könyvek.** Antiquariusok, kitanult, ócska tankönyvekkel börzianerkedő szegény tanulók nem örömezt olvassák azt a hírt, hogy Budapesten az iskola év kezdete alkalmából, az iskola-orvosok plakáton figyelmeztetik a szülőket, hogy az ócska iskolai könyvek megvásárlásától óvako-djanak, mert az ilyen szennyes könyvek nemcsak a kolerának, de minden ragadó betegségeknek veszélyes terjesztői, annál inkább, mert többnyire csak a meghalt gyermekek könyveit adják el. (No persze, szegény stipendiumos diák halomra gyűjti minden tanévről kihalasztott tankönyveit!)

— **A hajdumegyei gazdasági egyesület** holnap reggel 8 órakor kezdi meg **H. Nánáson** a lótenyésztési jutalomdíj kiosztást, szarvasmarha díjazást és versenyszántást. Az egyesület együtt működik a **v á r m e g y e i** lótenyésztési bizottsággal.

— **Elveszett.** Tegnapelőtt aug. 31-én, reggel 8 és 9 óra között, a **D ö m ö k** Béla kereskedése előtt egy barna, három gombos bőr tárcza, melyben 18 frt és 8 drb posta bélyeg volt, elveszett. A becsületes megtaláló kellő jutalomban részesül. **K u r s i n s z k y** László, varga utca r. k. fiúiskola.

Törvényszéki csarnok.

* **A tüsző-tolvaj.** Megirtuk annak idején hogy milyen jó fogást csinált **N e u m a n n** rendőr biztos, midőn **G y ö g y ö s i** Gábor foglalkozás nélküli pék és ruhafestő segédet ellopja. **G y ö n g y ö s i** ugyanis június 17-én tolonczlevéllel utazott Budapestről Debreczenbe és a vele egy kocsiiban ülő **K a b u l y á k** János p. ladányi lakostól alvás közben ellopta annak a derekára kötött tüszőjét az abban levő 80 frt 97 krral együtt és azt elköltötte egy pár forint bijával. Ezért állott **G y ö n g y ö s i** ma helybeli kir. törvényszék előtt mely a következőképen alakult meg: **E l n ö k**: **M ó c s y** József, bírák: **U j h e l y i** András és dr. **H e h u s s** Viktor, jegyző dr. **B a l o g h** Zsigmond; a közzéadott pedig az **S i m o n f f y** Béla kir. alügyész képviselte. — **G y ö n g y ö s i t**, ki beismerésben volt, a törvényszék 1. rendbeli lopás büntette értelmű börtönrésre 3 évi hivatalvesztésre ítélte. 2 h ó b e t u d a t i k. Az ítélet jogerős.

* **Párbajügyek.** **L. Hornyák** Viktor, **B e n e d e k** János és **B ó n i s** Sándor párbajügyének, a felek elmaradása folytán több ízben elhalasztott tárgyalása, december 9-én tartatik meg a helybeli m. kir. törvényszék előtt.

Apró-cseprő.

* **Gyermeklogika.**
A n y a: Jancsi, ne tépd ki a szegény egy szárnyát!
J a n c s i: Nem is bántom a szárnyát csak két lábát szakítottam ki. Marad neki elég.

* **A mai leányok.**
R ó z a kisasszony, ki mélyen kivágott ruhában jelent meg a báltan, így elmélkedik:
— Isten tudja, milyen féltékenyek most a fiatal emberek! Nem is mernek a szemembe nézni.

* **Enyhítő körülmény.**
B í r ó: Be van bizonyítva, hogy ön fatuskóval fejbévágta a panaszost. Mit hozhat fel védelmére?
V á d l o t t: Hogy csak puha fa volt, kérem alássan.

Mi kell? egy szende kis virág,
Mely kedvesen, de rejte nyit?
S a hosszú ember elten át
Csak egyszer, ah! egyszer virít.
Ama virág, mely a vadon
Tüskéi közt is megterem,
Táposva bár, nő szabadon,
De nincsen annyi kincs, ugyan,
Mely átültesse őt oda,
A hol önként nem fakadna,
Virágod — első szerelem.

A r a n y J.

*
A hegy tetején két fa nő: az egyikből szent képet faragnak, a másikat szénné égetik.
S p a n y o l k ö z m o n d á s.

—
A fáról lehullt levelek a szél játéka; a szétfoszlott ábrándok is levelek, elszakadva a szív fájáról.

E s p r o n c e d a.

* **A frakk száműzése.** Említettük már, hogy nemcsak a báltermekből száműzik a fekete frakkot, de a vendéglők, kávéházak szolgáló személyzetétől is megvonják a frakk — uniformist. Tegnap az ausztriai vendéglőegyesület központi bizottság. foglalkozott a pinczéri frakk kérdésével és szintén hozzájárult ahhoz a tervhez, hogy a pinczereknek más uniformist kell adni a frakk helyett. Az ausztriai vendéglősök az elegáns fekete „sacco-öltözék” pártján vannak. A főpinczerek számára a vendéglősök, rövid erősen hegyes frakkot ajánlanak. A kérdést legközelebb megvitadják egy nagykonferencián a szálló-tulajdonosokat, kávézókat, a bécsi-pinczeregyesületet és divatklubot is meghívták. E konferencia után a bécsi vendéglősök és kávézók azonnal behozzák az újítást.

* **Hazafias izmek.** Nagyon sokféle zenévirtuóz-ról hallott már a világ, vakokról akik a legnagyobb precizitással verik a zongora billentyűit, bönákról, akik lábukkal cziporálnak süket Stavenhagenek és néma Perottik sem tartoznak a ritkaságok közzé, de valamennyi excentrikus virtuózt fölülmuja, legalább excentricitásában dr. Schiff genfi orvos, aki az orvosok legelső kongresszusán Besançonban a legsajátosabb hangszerezen játszott a Marseillei laiset. Hihetetlenül hangzik, de úgy van szavahihető fültanuk írják párisi lapokban, hogy dr. Schiff lábizmai énekelték el ezt a hazafias dalt. A doktor előbb szorosán összehuzta lábát, azután lassan lassan ismét kinyitotta és a muszkulusok szabályszerű ritmikus mozgásában minden ember felismerte a Marseillei dallamát. A doktor ur lábizmai egyelőre csak hazafias nótákra vannak berendezve, de európai körutjára magával visz népszerű operette-áriákat is, a melyeket ugyancsak lábizmai fognak ejlátszani. A lábművészek valószínűleg kevés konkurrensre fog akadni, mert a technikai nehézségek mellett, rendkívül fárasztó mutatvány a lábizmokat állandóan összehuzni és kitágítani. Dr. Schiff különben most kezének muszkulusait is idomítja, hogy nemsokára képes lesz egymagában az egész orkesztert pótolni.

Szótalány.

— Oláh Györgytől. —

Ha sorsod azt akarja ur legyél te,
S gazdag lésszel, bár nem futsz vágyva érte
S pályád magaslatára küzdve még:
A négy betűm mint járulékté.
Azán végy háromat, sorba rakd le szépen,
Öt-hat-hetet hogy jobban mondva légyen:
Testednek egyik oldalát nyered;
De így hívják egyik füled, szemed.
Az ólban mint a jószágok feküdnék
Értelme adja már a végbetűnek,
H a t lesz az első, h á r o m még ehez:
A tárgy mint látszik szalmát s gazt nevez.
Hét-nyolcz-kilencz rendetlen házbán rendes
Kellék, e nélkül egy olyan se mentes.
Egészbevéve: hangszer e talány,
Te is gyönyörrel hallgatod talán.

(Megfejtők neveit **jövő szombaton** közöljük
közöttük érdekes olvasmányt sorsolunk ki.)

Utolsó talányunk megfejtését („Szerelmes”) helyesen beküldötték: Cserépy Ödön, B. M. (Budapest), Párdányi Imre, T. Ellinger Ilona, (M.-Sziget), báró Dittfurtné (Högyész), Feketené, N. N., Fehér Ottó, Bányai Dezső, „Dondakoff Korzakoff herceg”, Bredt János (Tübingen), Heykál Berta, Debreczeni István, M. Szirmay Jusztina, Hanke Adámné (Buzinka), Péter Olga, Nagy József (Nagy-Károly), Tolnai Ödön és Ákos, Duriáni Bella, Polonyi Andor, Kun Adorján, Hellinger család, Árkai Ottó, Nyulassy Kázmér és családja (Budapest), Dózsa Oszkár, (nyertes), Radon Gizella, Kovács Ilonka, Sipos Zsuzsika, Huber Jolánka, Váradi Terike, Artalovics Ilona, Tóth Ármán, ifj. Heykál Ede, Kiss Szerén, Kovács Margit, Frumm Paula, Vértessy Dezső,

Veszősi Anna, Horovitz Róza, Darvasi Eszter és Sándor, Dóczy Ilona, Zivuska Ferencz (Bécs) Kappos Erzsike (Bécs), ifj. Pálffy Gábor, Hadházi Endre, Kovács Sándor, Tóth Emi, Juhász Imre, Zombor Imre, Lészay Birna (Besztercebánya) Kemény Irén, Zalai Béla, Glück Leopoldné, Fülöp Luiza, Löw Sarolta, Huber Szeréna.

Szerkesztői posta.

E. A problematikus eset tényálladéka tehát a következő:

„Egy fiatal leány, kinek egyedüli büszkesége, hogy önmaga keresi meg kenyerét, egy házhoz nevelőnőül fogadtatik fel, azonban mellesleg megkérlik, hogy az iskolaév végéig a tanítást ne vegye át, mert jelenleg a gyermekeket egy hölgy tanítja, kit a család nagyrabecstül, de kit anyagi tekintetéből mégis nélkülözni óhajtának. Mindez azonban az iskola év végéig titokban tartandó. A nevelőnő, ki nem ösmeri azon hölgyet, beleegyezik a föltételbe. Állását elfoglalván, megismerkedik azon hölgygyel, ki iránta rendkívüli szívélyességet tanúsít. A nevelőnő eleintén tartózkodó, nem hajlandó barátságot kötni, mert tudja, hogy nemsokára elfoglalja a másiknak helyét; hiszen így a hamisság és képmutatás vádja érhetné. Később azonban, mert nem tartozik a jégszívek közé, szeretetet el kénytelen viszonzni, bár a barátnő csókja fáj. Az új iskolaév itt van, két nap múlva megszűnik a titok, mit tegyen a nevelőnő hogy el ne veszítse a nemsokára szerettet, de tisztelt, hanem ilyen dolgokban rendkívül scrupulózus barátnőt? Mit tegyen, hogy a családra, mely iránt regardal kell lennie, szintén ne essék a kétszínűség vádja, s ő maga se ünné fel aljas intrikusnak, a mi nem volt soha? Elakartam hagyni állásomat, de lehetetlenné tették, pedig csak így oldhattam volna meg a problémát. Elakartam barátnőmmel mindent beszélni, de a látszat ennyire kedvezőtlen, s az én büszkeségem gyanút, vagy visszautasítást nem tűrne el. Mit tegyek, ez a kérdés?”

Ha nem tudók, hogy egy szell mes tollú fiatal munkatársnőnk bocsátja speciális esetét kritikai arcpángunk elé, azt hinnők, hogy valamely ellenzéki lapban olvasunk altago két miniszterről, a kire ráfogják, hogy egyik a másiknak kibőjtölésére van hivatva s mind-egyik egy harmadik forumra, a hozzá közel álló hírlapra bízza a gyöngéd figyelmeztetést. — Jamais! Itt gyöngéd női szívekkel van dolgunk, kiknek műveltségük nem engedte, hogy a hírlapot helyettesítő házi félhivatalos organumokat bízzák meg a közvetítéssel, kiknek neve varrónő, fodrásznő, szakácsnő, szobalány és a többi. De hát miről van szó? A nevelőnőnek élnie kell, a gyermekek tanítása pedig bizonyos időn túl kötelességévé tétetett, de kötelessége volt a megbízó családdal szemben a diskret titoktartás is. Mutassa meg e sorokat a nevelőnő a barátnéjának s ha az csakugyan oly érző és gyöngéd delnő, Boz Dickens értelmében vett valódi humorista, a ki a helyzetben és egyéneken megtalálja a kibékitő és kiengesztelő momentumot, akkor önnök egy valódi barátnő nyájas ölelésével fog válaszolni. Összinteseget mindenestre követelhet a nevelőnőtől, az öszintéségnek pedig nincsen határa. „Mindent megérteni” — véli a francia író — „annyi, mint mindent megbeszélteni”, a mi pedig önnök között történt, az nem egyéb, mint a struggle of life egy momentuma. Vagy talán a ház urnője érezte magában hivatást két szorongatott lélek harmonizálására? Hiszen a nőkkel együtt születik a tapintat, s vagy kötök, vagy bontják, de a nők mindig foglalkoznak házassági, baráti és egyéb viszonyokkal. Tessék próbát tenni!

Garulus. Eines schikt sich nicht für alle. Ezt a pauszra. A mi a hivatás kérdését illeti, arra — ha már németül szólunk — a Göthe versével felelünk:

Jung und alt, gross und klein,
Grässliches Gelichter,
Niemand will ein Schuster sein,
Jedermann ein Dichter!

Magyarul is adjuk a kedvéért:

Ifju, vén, kicsi, nagy,
Rettentő egy nép a!
Kaptafát mind abba hagy
És leszen poéta!

Kiadó és laptulajdonos:

„Osokonai” nyomda és kiadó r.-t.

Felelős szerkesztő:

Vértesi Arnold.

Hirdetés.

Felhívom az alább megnevezett kaszáló birtokosokat, hogy kaszálójok kimérésénél a jelzett napokon és sorrendben Nagy-Csere erdőn a helyszínen megjelenni sziveskedjenek.

Szeptember hó 5-ikén azaz kedden:

Németi Lajos és István l. 2601—476 h. sz. a.

Fekete Bálintné l. 2054. h. sz. a.

Danka Ferencz és neje l. 114. h. sz. a.

Révész János és neje l. 197. h. sz. a.

Vértesi István és neje l. 2410 h. sz. a.

Szabó Istvánné l. 311. h. sz. a.

Szeptember hó 6-án azaz szerdán:

Hatvani István l. 2031. h. sz. a.

Deák István és neje l. 555. h. sz. a.

Kész Mihály l. 1158. h. sz. a.

Özv. Szabó Lajosné l. 28. h. sz. a.

Özv. Malinovszky Gyuláné l. 2090 h. sz. a.

Kelemen Gábor és Bakos Juliánna l. 126. h. sz. a.

Szeptember hó 7-én azaz csütörtökön:

Kucsár József és neje l. 1171. h. sz. a.

Özv. Bakos Sándorné l. 126. h. sz. a.

Faragó András és leánya l. 756. h. sz. a.

Veres Sándor és gyermekei l. 2398.

h. sz. a.

Özv. Varga Ferenczné l. 926. h. sz. a.

Özv. Szabó Mihályné l. 1611. h. sz. a.

Szeptember hó 8-án azaz pénteken:

Domján Lajos l. 1259. h. sz. a.

Papp Sándor l. 508. h. sz. a.

S. Nagy Sándor l. 1259. h. sz. a.

Koszorus Kajos l. 1577. h. sz. a.

Zöld Mihály és neje l. 1120. h. sz. a.

Szeptember hó 9-én azaz szombaton:

N. Nagy Sándor l. 717. h. sz. a.

Özv. Simon Györgyné l. 1761. h. sz. a.

Faragó Andrásné l. 756. h. sz. a.

Nagyerdőn, 1893. évi szeptember hó 1.

Török Gábor

erdőmester.

Férfi Chiffon ingek,

a hírneves Schrolli-féle Chiffonból,

1 frt. 90, 2 frt. 20, 2 frt. 60.

Gallérok, kézelők, nyakkendők,

Harisnyák, Keztyük,

Női Blousok,

Kész mosó gyermek ruhácskák,

Brassói posztók,

Tricot, Peruvienne, Doskin

Szabó Lajos fiai

czégnél.

Kiadó föld.

28 katastr. hold új föld

a szoboszlói ut mentén

☛ jò épülettel ☛

október 1-től kiadó.

Értekezhetni a hatvan-külvárosi fiúiskolánál.

SARG Glycerin különlegességek

Sarg F. A. feltalálása és bevezetése óta ő felsége a királyné és a legmagasabb udvari körök tagjai, ugymint sok idegen uralkodó által használva. Ajánlva **Baron Liebig, Hebra, Zeissl, Scherzer** udvari tanácsos tanárok stb. **Thomes** bécsi, **Meister** gotthai udvari fogorvosok által. **Glycerin szappan** papírban, szelenczékben, deszkákban és dobozokban. — **Méz Glycerin szappan** cartonban. — **Folyadék Glycerin szappan** üvegcseben. — **Toilette carbol glycerin szappan.** — **Ezucalyptus glycerin szappan.** — **Gyocobastol** (hajnövesztő szer.) **Chinin glycerin kenőcs.** — **Glycerin crème.** — **Toilette glycerin** stb. stb.

KALODONT orvosrendőrileg megvizsgált FOG-CREME.

F. A. Sarg's Sohn et. Co. cs. k. udvari szállító.

Kapható helyben a gyógyszerészeknél és illatárusoknál.

Árverési hirdetmény.

Vagyonbukott **Princz Adolf** egyeki lakos kereskedő csődtömegéhez leltározott, **különböző fűszerárúk** birói árverésen leendő eladása a debreczeni kir. Törvényszék mint csődbíró-ágnak folyó évi 11,072. P. szám alatti végzésével megengedtetvén, annak a h.-bűszörményi kir. Járásbiróság kiküldötte **Galánffy Lajos** kir. közjegyző közbejöttével leendő foganatosítására a

f. évi 1893. Szept. hó 6 és esetleg következő napjai délelőtti 9 óráját, **Egyeken, Princz Adolf üzleti helyiségébe határidőül ezennel kütüzöm** arra a venni szándékozokat azzal hívom meg, hogy a jelzett árúk szükség esetén becsáron alól is elfognak adatni és hogy a vételár azonnal és készpénzben lesz fizetendő.

Debreczen, 1893. aug. hó 28.

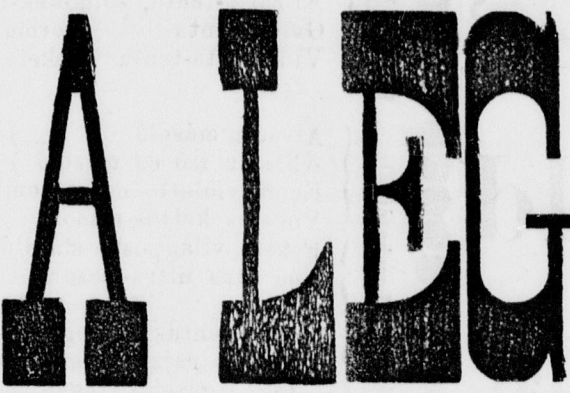
Kovács Gábor,
ügyvéd, tömeggondnok.

<p>Kwizda Ferencz Janos osztály-magyar cs. és kir. és román kir. údv. szállító kórházi gyógyszerésze, Komáromban.</p>	<p>KWIZDA-féle kőszvényfolyadék.</p> <p>Év-k óta kiprobbált fájdalomcsillapító háziszor kőszvény, csusz és idegbajok ellen.</p>	<p>Árak: 1/1 al 1 frt 0. é. 1/2 p. l. 60 kr.</p>
	<p>KWIZDA-féle kőszvényfolyadék.</p> <p>Kapható minden gyógyszerertárban.</p>	
	<p>Tessék a védjegyre ügyelni s a vételnél határozottan kifejezni:</p>	
	<p>KWIZDA-féle kőszvényfolyadék.</p>	

Egy **jó bizonyítványokkal** rendelkező fiatal ember ajánkozik irodai teendőkre. Czim a kiadó hivatalban.

Van szeplője?
Óhajt-e Ön gyöngéd, fehér, bársonypuha arcyszint? akkor használja a **Bergmann liliomtej-szappant** (két bányász védjeggyel). **Bergmann & Comp** Drezdából. á db 45 kr. kapható Dr. Rothschnack V. Emil gyógyszerertárban.

RÓZSA LAJOS női divat-termében
DEBRECZEN,
KISTEMPLOM-BAZAR.

szébb női felöltők
szébb női kalapok
szébb gyermek ruhák
szébb gyermek köpeny
szébb leány kalapok
nagyobb választékban
olesőbb árakon

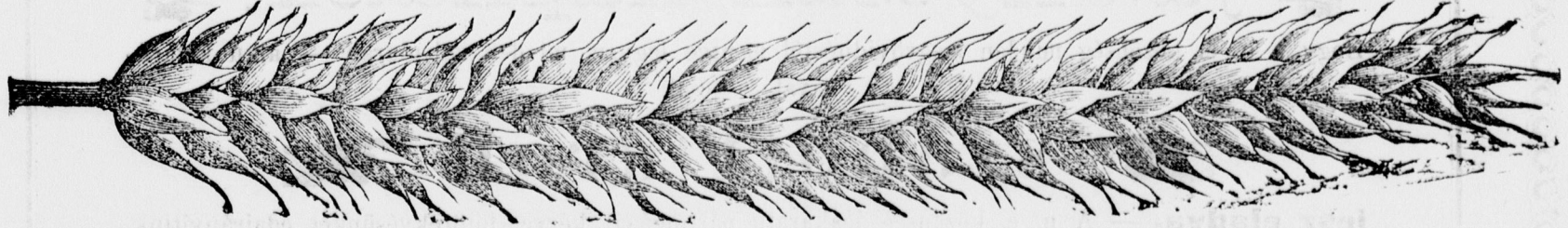
RÓZSA LAJOS női divat-termében
KISTEMPLOM-BAZAR.

Ajánlunk saját gyártmányu **géphajtó-szijakat** és **continue-szijaoskákat** angol módszer szerint teljesen kiesereze es legjobban **nyujtott, ragasztott** és **varrott, szinbörökből.**

S midőn legolesőbb és legszilárdabb kiszolgálást biztositunk, felkérjük a t. gyáros és iparüző urakat, szükséglet esetén megbizásukkal hozzánk fordulni.

Gmeiner és Scherg
bőr- és hajtószij-gyár
Brassóban.

Iroda és raktár: **Belváros, Kolostor-utca 35. sz. a.**

1/2 éretlen állapotban, természet után rajzolta **PATOCKA X. A.**
BAHLSEN-féle vetni való óriás-rozs
(IMPERIAL és TRIUMPH) törv. védve,
ebben az esztendőben is **takarékos vetés** után, komény tél és hallatlan szárazság daczára a számos tudósítás mutatja 25--54 szemes volt a rozs, nagy és értékes volt a szalmatermés is.
Egy vetni való rozs sem felelt ugy meg a hegyes és sik vidékeken lévő bármely földfajtának, mint épen ez.
Olcsón számított árjegyzékeket számos eredeti tudósítással ingyen és bérmentve küld **ERNST BAHLSEN, Prag-Weinberge.**

Egyedüli és biztos segély

elvesztett vagy elgyengült férfieroél (Impotencia) az új cs. és kir. szabadalmazott készülékkel. Észre nem vehető, külsőleg, jóállás mellett ártalmatlan, kellemes az ingerlést kizáró gyógymód. Hirneves tanárok elismerő okmányai és legmelegebb orvosi ajánlatok.

Teljesen felgyógyultak hálaíratainak ezrei érdekel nélkül ajánlják használatát. Postai szétküldés és csomagolás titoktartó. Tartalom és szállító ki nem vehető.

Dr. Carl Altmann

Wien, VII. Mariahilferstrasse Nr. 70.

Röpiratok kívánatra ingyen és bérmentve küldetnek.

Circa 3 nyilas

ondódi föld

haszonbérbe kiadó

Lukács Árminnál

Széchenyi-utca 1810. sz. a.

(Saját ház.)

Leonhardi-féle tenták

a legjobbak.

Csakis valódi a feltalálótól
LEONHARDI ÁGOST, BODENBACH A. D. ELBE.

Ezen véd-

jegygyel

csász. kir. osztr.

magy. kir. szab.

6089. szám.

48274. szám.

Író-tenták:

Anthracen-tenta kék-fekete
Legf. könyvtenta kék-fekete
Alizarin-tenta, zöld-kék-fek.
Gallus-tenta) korom-
Világposta-tenta) fekete

Legjobb folyó tinta a könyvvezetéshez; határtalan tartósság okmányok számára. Szabadalmazott eljárásom szerint készítve.

Másoló tenták:

Atracen-másoló
Alizarin író és másoló
Encre violette noire communicative
Violette kettős másoló
Fekete világposta másoló
Non plus ultra-másoló 4-6 másolatot ad.

Kitűnően másolódnak; egyszersmind könyvelésre is ajánlatosak.

Egyetlen tenták keresk. levelezésre, melyekről hónapok mulva tiszta másolatok készíthetők.

Fontos bankoknak, biztosítóintézeteknek és tengerentuli levelezésre.

Színes tenták, autografia-tenták, hektograph tenták, folyékony-tus mérnököknek és rajzolóknak, tinta-porok és kivonatok, bélyegző-festék, másoló festék, legszebb írógép festékek; fehéremű jegyzés festék, folyékony enyv-és gummi, balenyv, fénynyv, Eau de Labarraque tinta foltok eltávolítására papírról és fehéreműről.

Pecsetviaszok stb. stb. A bel- és külföldi legtöbb írószerkereskedésben kaphatók.

Üzletmegnyitási jelentés.

Van szerencsénk a n. é. közönséget mély tisztelettel értesíteni, hogy helyben

FŐPIACZ, CZÉGÉLY-HÁZ

(Nagy Amália volt helyisége)

a jelenkor legfokozottabb igényeinek megfelelő, dusan felszerelt

női és gyermek felöltők

ÁRÚHÁZAT

nyitottunk, hol mindenkor

legújabb szabás szerint, divatos és csakis legjobb minőségű szövetekből készült árúk

☛ jutányosan kaphatók. ☛

Hogy a n. é. közönség minden megrövidítéstől mentve legyen, minden ruhadarab — alku kizárásával — csak

☞ szabott áron ☞

lesz eladva. — A n. é. közönség jóakaratu pártfogását kérve, főtörekvésünket odairányítjuk, hogy minden tekintetben teljes megelégedését és nagybecsű bizalmát részünkre állandóan biztosítsuk. Együttal bátrak vagyunk a mélyen tisztelt közönséget üzletünk megtekintésére meghívni.

Mély tisztelettel

HEIMAN és HALMÁGYI.